

GLADSAXE

Rundt på Radiomarken

Følg den afmærkede rute rundt på Radiomarken (gule mærker). Start ved "Borgmester Egen" ved Natur og sejlkлуб, afd. 1. Den afmærkede rute er ca. 2 km.

Hvad kan vi se undervejs?

1. **Borgmester Egen**

blev den 15. maj 1980 plantet af borgmester Ole Andersen i anledning af Natur og sejlkubbens 10 års fødselsdag. Ti år før var det borgmester Tove Smidt, der foretog indvielsen af Natur og sejlklubben. Borgmester Karin Søjberg Holst afslørede en mindeplade ved Borgmester Egen den 17. april 2005 i anledning af Natur og sejlkubbens 25 års jubilæum.

2. **Informationsplancher**

Skiftende plancher, der informerer om området.

3. **Bagsværd Sø**

Søen er på ca. 1,2 km² og er på sit dybeste sted ca. 3,5 meter dyb.

Bagsværd sø huser Danmarks eneste internationale kaproningsbane, der er 2 km fra startstedet ved Nybrogård til målet ved Regattapavillonen i Hareskoven.

Midt i søen ligger øen Gåseholm, som ikke må besøges i fuglenes yngleperiode frem til 31. juli. Bagsværd sø udgør en sidegren af Mølleåsystemet. Vandudskiftningen i søen sker gennem tilførelse af overfladevand. En udskiftning af søens vand varer omkring 5 – 6 år. Søen indeholder for stor mængde fosfor, som adstedkommer rigelig af algeforekomster og i perioder meget uklart vand.

4. **Sandarten**

Bagsværd sø er kendt som en af Danmarks bedste sandartsøer. Sandarten er en stor rovfisk på op til 12 kg! Den er ikke naturligt forekommende i Danmark, men er blevet udsat i ca. 100 danske søer siden 1878.

Sandartens øjne er tilpasset med lidt lys, og samtidig har den en meget god lugtesans.

Gedden – som også er en stor rovfisk i Bagsværd Sø, naturligt forekommende i danske søer – jager derimod mest ved brug af synet. Derfor er sandarten en mere effektiv rovfisk end gedden i uklare søer som Bagsværd sø er. Sandarten er også en god spisefisk.

5. Elletrunte

Ellesumpen på højre side af stien er fredet. P.g.a. den omfattende dræning, vi i mange år har haft i Danmark, er sumpe som denne ellesump et helt enestående stykke natur.

Det mest markante ved en ellesump er elletrunterne. En elletrunte er hele den krans af støttende rødder, der gør elletræet i stand til at stå med fødderne i vand. I forårs- eller efterårsstorm er det derfor birketræerne i sumpen, der vælter, mens elletræerne holder fast.

6. Minifrøer

I juli er mange haletudser forvandlet til små frøer. De kravler i land, ånder som os med lunger og begynder at spise små insekter. Da de var haletudser havde de gæller og var planteædere. Haletudsen bliver faktisk mindre, når de går på land, og forvandles til en frø. I den uge, som forvandlingen varer, spiser haletudsen intet. Den lever af sin egen hale, som nedbrydes indefra og til sidst er helt forsvundet. Hvis du tramper i jorden, hvor du går, kan du være heldig at se, hvordan de små frøer hopper væk fra din vej og ud mod vandet.

7. Natur- og sejklubbens salamanderhul

Tilbage i tiden blev Radiomarken benyttet som overdrev af bøndergårdene i Bagsværdområdet. Et overdrev var en fjerntliggende græsmark, hvor bønderne satte ungkreaturerne på græsning om sommeren.

For at skaffe vand til kreaturerne gravede man småhuller i marken, som fyldtes med regn- og grundvand. I sådanne "kovandingshuller" havde frøer og salamandre gode livsbetingelser.

Det er et sådant "kovandingshul", der er genskabt ved udsætning af salamanderlarver og ved beplantning lands bredden med bl.a. skæppe, valmue, slangetunge, musevikke og i vandet bl.a. gul iris og vandranunkel. Alle planter kan man finde i og omkring et sådant vandhul.

Der er altså søgt at skabe et stykke "gammel-dags" natur, hvor de nu sjældne salamandre og skræppens bladbiller har fået en ny mulighed for at overleve.

Alle opfordres til at se og nyde, men helst lidt på afstand. Derfor har vi sat hegn op omkring det.

Værn om det ved ikke at kravle over hegnet og smide ting ned i vandhullet.

8. Blomstersti

På det følgende stykke sti kommer du forbi flere velduftende blomster. Først tværs over græsset fyldes lungerne af duften af hvidkløver. De besøges flittigt af honningbier og humlebier. På den anden side af hegnet ser du gul snerre mellem de høje græsstrå. Den kaldes også for jomfru Marias sengehalm, fordi sagnet siger, at Jesus krybbe var foret med halm af gul snerre. Længere nede af stien hører man igen biernes summen omkring nogle meterhøje hvide blomster. Det er hvid stenkløver. Knæk en gren af, tag den med hjem og lad den tørre. Så frigiver den en dejlig duft omkring sig.

9. Fårefolden

I området omkring Klub 144 er der opsat 2 folde og et læhus. Her holder en fåreflok til. Stamflokken består af 6 får, som i efteråret får besøg af en vædder med henblik på, at der kommer lam i foråret.

Fårearten er spellsau – oprindelig et norsk får. Dyrene er nøjsomme og hårdføre overfor klima og vejrlig. Racen kan føres tilbage til vikingetiden.

Fårene kan selv fælde ulden, som gør ulden egnet til uldsejl, fordi uldfibrene er lukkede i begge ender og er dermed blevet vandtæt. – Det vidste vikingerne. Fårene tilhører Klub 144, som står for pasningen.

Hvert forår klippes fårene og en mindre del af ulden anvendes af børnegrupper, der besøger Gladsaxe Kommunes Natur og sejlklub.

10. Stenen

Flere af de store sten på Radiomarken er kommet med isen for over 12 – 15.000 år siden. Der er også mange sten, der er tilkørt til området.

Denne sten er formentlig Danmarks største mælkekvartssten, sten som kan bruges til smykker og er vandret med isen formodentlig fra et sted i Sverige og lagt sig her på Radiomarken.

11. Kano- og kajakby

Engang i tresserne fik Dansk kano og kajakforbunds Furesøkreds tilladelse til at etablere en "kano og kajakby" på Radiomarken, for den del af områdets klubber, som var blevet opsagt på deres daværende placeringer. Der var allerede enkelte klubber, som holdt til på stedet.

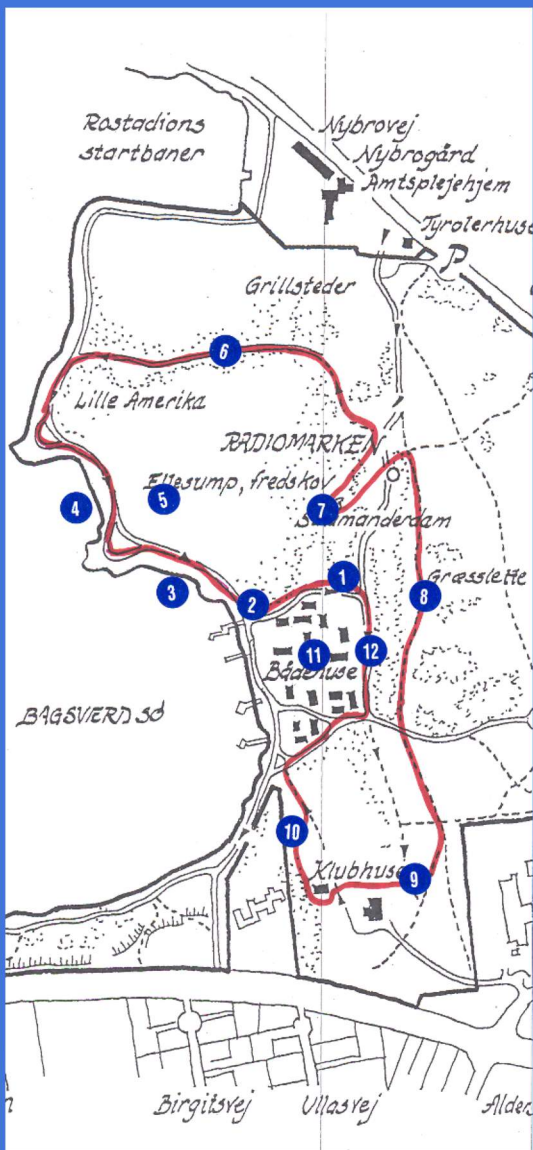
Kravet var en ensartet bebyggelse med offentlig adgang mellem bygningerne. I dag har fire klubber bådehuse i byen – Dansk kano- og kajakforbunds Københavnerkreds har et bådehus og Gladsaxe Kommunes Natur og sejlkлуб har to bådehuse.

Byen omfatter i alt 18 bådehuse.

12. Blindestien

Fra Valdemar Poulsensvej følger vi stikvejen hen mod Borgmester Egen og Natur og sejlkлуб, afd. 1.

Langs vejens kant er en række brosten lagt. Det er ledesten for blinde. Blinderuten starter ved busholdepladsen ved Tyrolerhuset og er lagt i en rute forbi Nybrogård plejehjem og kaproningsbanens startsted, langs Bagsværd sø forbi Kano- og kajakbyen. Af Valdemars Poulsensvej til stikvejen som følges frem til Tyrolerhuset igen. Stikvejen kaldes også syrenstien – vejen er omkranset af vilde syrenbuske, som blomstrer smukt hvert forår.

Børne- og Kulturforvaltningen
Gladsaxe Kommune
Rådhus Allé
2860 Søborg
Tlf.: 39 57 50 00
E-mail: bkf@gladsaxe.dk

